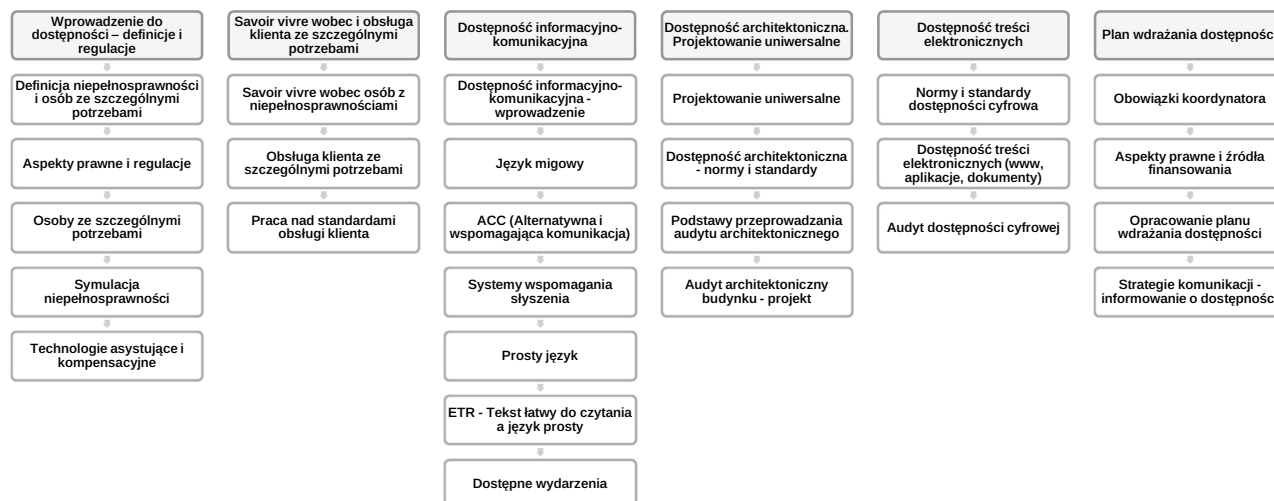

Koordynator dostępności

Opis programu studiów podyplomowych:

Wprowadzenie do dostępności – definicje i regulacje

Definicja niepełnosprawności i osób ze szczególnymi potrzebami

- Definicja osoby z niepełnosprawnością (wg Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnościami, Konwencji Praw Osób z Niepełnosprawnościami)
- Definicja społeczna versus definicja medyczna niepełnosprawności
- Niepełnosprawność a choroba
- Rodzaje i przyczyny niepełnosprawności
- Mity i stereotypy na temat niepełnosprawności
- Dyskryminacja ze względu na niepełnosprawność
- Definicja osoby ze szczególnymi potrzebami

Aspekty prawne i regulacje

- Konstytucja RP
- Konwencja o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami
- Ustawa o języku migowym i innych środkach komunikowania się (2011)

- Ustawa o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych (z dnia 4 kwietnia 2019)
- Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (z dnia 19 lipca 2019)
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2024 r. o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze
- Wymagania minimalne (art. 6 UzD)
- EAA – European Accessibility Act
- Obowiązki koordynatora ds. dostępności

Osoby ze szczególnymi potrzebami

- Charakterystyka, potencjalne bariery, możliwe rozwiązania osób z niepełnosprawnością słuchu, wzroku, ruchu, w spektrum autyzmu, intelektualną, głuchoniewidomych
- Specyfika, potencjalne bariery i możliwe rozwiązania osób ze szczególnymi potrzebami tj. kobiety w ciąży, osoby z dziećmi, seniorzy, osoby z większym bagażem

Symulacja niepełnosprawności ruchu, wzroku i słuchu, niepełnosprawność intelektualna i zaburzenia psychiczne

- Symulacja niepełnosprawności ruchu – przesiadanie się na toaletę z krzesła lub przygotowanie posiłku z ręką na temblaku
- Potrzeby wynikające z niepełnosprawności wzroku i możliwe rozwiązania problemów
- Symulacja niepełnosprawności słuchu – spotkanie z głuchym
- Specyfika niepełnosprawności intelektualnej, spektrum autyzmu i zaburzeń psychicznych oraz występujące bariery
- Potrzeby wynikające z w/w niepełnosprawności i możliwe rozwiązania problemów

Technologie asystujące i kompensacyjne

- Pojęcia, definicje i zarys historyczny związany z technologiami asystującymi i kompensacyjnymi
- Rodzaje technologii asystujących tj. czytniki ekranu, syntezy mowy, urządzenia do sterowania wzrokiem, monitory Braille i inne.
- Przegląd urządzeń wspomagających poruszanie się - wózki inwalidzkie, skutery.
- Technologie wspomagające komunikację dla osób z zaburzeniami mowy i słuchu
- Praktyczne wskazówki dotyczące wdrażania technologii asystujących w miejscach pracy, szkołach i instytucjach publicznych.
- Case studies i najlepsze praktyki z różnych sektorów, które skutecznie wprowadziły technologie asystujące.

Savoir vivre wobec i obsługa klienta ze szczególnymi potrzebami

Savoir vivre wobec osób z niepełnosprawnościami

- Podstawowe zasady w życiu zawodowym i na stanowisku pracy
- Wskazówki terminologiczne
- Osoby Głuche, słabosłyszące – zasady komunikacji
- Osoby z niepełnosprawnością ruchową – zasady komunikacji
- Osoby niewidome, słabowidzące – zasady komunikacji
- Osoby z niepełnosprawnością intelektualną – zasady komunikacji

Obsługa klienta ze szczególnymi potrzebami - wymagania w obszarze informacji i komunikacji w

Ustawie o zapewnieniu dostępności i ustawie o języku migowym i innych środkach komunikowania się

- Podstawowe kanały komunikacji z otoczeniem i wewnątrznej
- Systemy i sposoby informowania o rozkładzie pomieszczeń (w tym systemy nawigacji po budynku)
- Informacja o działaniach instytucji w tekście odczytywanym maszynowo, PJM i ETR

Praca nad standardami/rekomendacjami

- Definiowanie klientów instytucji
- Obszary dostępności obsługi klienta (transport, wejście, budynek, informacja, komunikacja)
- Potrzeby klientów – diagnoza
- Przykład dokumentu regulującego kwestie obsługi klienta
- Przygotowanie dokumentu – standard obsługi klientów

Dostępność informacyjno-komunikacyjna

Dostępność informacyjno-komunikacyjna – wprowadzenie

- Wprowadzenie do koncepcji dostępności informacyjno-komunikacyjnej oraz jej znaczenie w kontekście praw człowieka
- Podstawowe zasady i wytyczne, które pomagają zapewnić dostępność informacji i komunikacji dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności

Język migowy

- Wprowadzenie do podstawowych znaków i gestów języka migowego, obejmujących alfabet, liczby oraz najczęściej używane zwroty i wyrażenia

- Nauka praktycznych umiejętności komunikacyjnych - tworzenie zdań, prowadzenie prostych rozmów i wyrażanie potrzeb za pomocą języka migowego
- Ćwiczenia praktyczne i scenariusze sytuacyjne, które umożliwią uczestnikom skuteczne posługiwanie się językiem migowym w różnych kontekstach
- Obowiązki wynikające z ustawy o języku

ACC (Alternatywna i wspomagająca komunikacja)

- Definicja i znaczenie AAC w kontekście dostępności komunikacyjnej
- Przegląd różnych systemów i metod AAC tj. tablice komunikacyjne, urządzenia generujące mowę i aplikacje mobilne.
- Omówienie dostępnych technologii wspierających AAC, w tym urządzeń do komunikacji alternatywnej, oprogramowania oraz aplikacji mobilnych
- Strategie wdrażania systemów AAC w edukacji, pracy i życiu codziennym
- Case studies i przykłady najlepszych praktyk w zakresie integracji AAC

Systemy wspomaganie słyszenia

- Pętla indukcyjna i jej zastosowanie (pętla stała, przenośna, kasowa)
- Na co zwracać uwagę przy zamawianiu pętli, co oferuje rynek a jakie są faktyczne potrzeby
- System FM, systemy na podczerwień IR oraz systemy Bluetooth
- Zamawianie i komunikowanie systemów

Język prosty

- Definicje i mity na temat prostego języka
- Zasady prostego języka – pisma, Internet
- Poprawność językowa
- Przykłady pism i formularzy, dobre praktyki
- Najczęstsze błędy w pismach
- Język inkluzywny – jak używać?
- Sprawdzanie tekstu: Logios, Jasnopis
- Źródła wiedzy o ETR i język prostym, publikacje, strony

Tekst łatwy w czytaniu i zrozumieniu ETR

- Odbiorcy ETR
- Tekst ETR – definicja, podstawa prawna, symbol międzynarodowy
- Zasady tekstu ETR – tworzenie tekstów, redagowanie istniejących tekstów

- Prezentacja wizualna tekstu ETR
- Kodeks zachowań wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną
- Grafika w tekście ETR
- Tekst ETR a informacja w mediach

Dostępne wydarzenia

- Standardy dostępnego wydarzenia (obszar architektoniczny, transportowy, informacyjny i komunikacyjny)
- Napisy na żywo – jak zorganizować
- Napisy do filmów transmitowanych w Internecie – jak korzystać z bezpłatnych narzędzi
- Audiodeskrypcja – jak zrobić, gdzie szukać pomocy

Dostępność architektoniczna. Projektowanie uniwersalne

Projektowanie uniwersalne

- Zasady projektowania uniwersalnego w tworzenie produktów, usług i środowisk dostępnych dla jak najszerszego grona użytkowników
- Przegląd przykładów i studiów przypadków z różnych dziedzin, które skutecznie wykorzystują zasady projektowania uniwersalnego
- Co to są racjonalne usprawnienia, kiedy je stosować
- Dostęp alternatywny – czym jest, dla kogo, kiedy możemy stosować i w jakim zakresie (architektoniczny, cyfrowy, informacyjno-komunikacyjny)

Dostępność architektoniczna

- Przepisy prawa w Polsce, Europie i na świecie
- Standaryzacja dostępności
- Normy wykorzystywane w obszarze dostępności (oświetlenie, nawierzchnie, akustyka)
- Użytkownicy dostępności. Dostępność otoczenia i stref wejścia
- Komunikacja pozioma i pionowa – informacje i przykłady
- Pomieszczenia higieniczno-sanitarne – omówienie, dobre i złe praktyki
- Informacja i nawigacja dla osób niewidomych – omówienie, dobre i złe praktyki
- Informacja i nawigacja dla osób niewidomych – omówienie, dobre i złe praktyki
- Kolorystyka - wspomaganie osób słabowidzących i osób z zaburzeniami widzenia
- Oświetlenie – norma oświetleniowa, pomiary natężenia, przykłady
- Parking Przepisy oraz przykłady dobrych i złych rozwiązań

- Przepisy dotyczące ewakuacji

Podstawy przeprowadzania audytu architektonicznego

- Przepisy, standardy, poradniki, narzędzia - gdzie szukać wiedzy i narzędzi
- Badanie dokumentacji budowlanej - elementy projektu, czytanie dokumentacji, metodologia pracy, raportowanie zrozumiałe dla inwestora/wykonawcy
- Badanie dokumentacji - ćwiczenia i omówienie wyników
- Zasady przeprowadzania audytu architektonicznego: niezbędne narzędzia pomiarowe, omówienie tabeli audytowej/ listy kontrolnej (wpisywanie wyników pomiarów i obserwacji), wykonywanie najważniejszych pomiarów
- Audyt architektoniczny - ćwiczenie badanie budynku
- Samodzielne wykonanie audytu budynku przez uczestników (wypełnienie tabeli, dokumentacja fotograficzna zdiagnozowanych przeszkód)
- Omówienie wyników audytu: napotkanych trudności, wątpliwości, omówienie zdjęć miejsc/ przeszkód problematycznych dla uczestników, przełożenie wyników audytu na raport

Normy i standardy dostępności cyfrowa

Dostępność cyfrowa - zasady i wytyczne WCAG 2

- Poznanie zasad i wytycznych WCAG 2
- Projektowanie uniwersalne w przestrzeni cyfrowej
- Definicja i przykłady materiałów elektronicznych
- Próba odtworzenia dokumentu cyfrowego za pomocą słuchu
- Próba odtworzenia materiału audiowizualnego za pomocą wyłącznie wzroku i wyłączenie słuchu
- Omówienie różnych rodzajów niepełnosprawności ze względu na możliwości percepcyjne

Norma EN 301549

- Struktura normy
- Przegląd wymagań dla produktów cyfrowych
- Określanie zgodności

Dostępność treści elektronicznych

Dostępność stron internetowych i aplikacji mobilnych

- Struktura strony

- Komponenty interfejsu użytkownika
- Nazwa, rola i wartość elementów
- Etykiety elementów interfejsu
- Formularze i ich obsługa
- Elastyczne projektowanie wyglądu

Dostępność multimediiów

- Transkrypcja tekstowa
- Deskrypcja tekstowa
- Audiodeskrypcja
- Napisy dla osób niesłyszących
- Alternatywa tekstowa
- Wykorzystanie sztucznej inteligencji do zapewniania dostępności

Dostępne dokumenty elektroniczne (MS Word, PDF, PowerPoint)

- System nawigacji
- Semantyka dokumentu
- Parametry tekstu
- Osadzanie treści
- Uzupełnianie elementów dostępności
- Metadane dokumentu
- Weryfikacja dostępności
- Wybór formatu do emisji

Audyt dostępności cyfrowej

- Audyt wybranych stron internetowych
- Audyt wybranych dokumentów PDF
- Audyt prezentacji w PowerPoint
- Przygotowanie raportu audytu dokumentu cyfrowego

Plan wdrażania dostępności

- Obowiązki koordynatora wynikające z Ustawy o zapewnianiu dostępności
- Deklaracja dostępności
- Ewakuacja – analiza procedur ewakuacji uwzględniających kwestie dostępności

- Zamówienia publiczne – analiza dostępności zamówień publicznych, jak uwzględnić Ustawę o zapewnieniu dostępności
- Opracowanie planu wdrażania dostępności
- Źródła finansowania